

M.J. TITULAER

FOTO: MARLIN VAN ZANTEN

GEACHTE LEZER

Het begin van het nieuwe jaar is traditioneel de tijd van goede voornemens. De meeste worden echter maar kort volgehouden. In gedachten moet u nu mogelijk ook schoorvoetend bekennen dat van uw plannen om meer te gaan sporten, gezonder te leven, vaker op tijd naar huis te gaan, et cetera, na ruim een maand weinig is overgebleven. Toch verwachten wij (of hopen wij tegen beter weten in) op onze polikliniek dat de patiënten zich wel langdurig weten te motiveren voor alle adviezen ter voorkoming van nieuwe ziekte of verergering van bestaande ziekte. Er is natuurlijk een belangrijk verschil tussen onze goede voornemens zonder direct zichtbare gevolgen en de hopelijk sterkere motivatie door de beperkingen die patiënten ervaren of ervaren hebben van hun ziekte. Desondanks blijkt telkens weer hoe moeilijk het is voor veel mensen om gemotiveerd te blijven voor preventie, zeker als ze dit zelf actief vol moeten houden.

Onze rol als arts behelst daarin het geven van juiste informatie, begeleiding voor zover mogelijk en het onderhouden van de motivatie. In dit nummer van TNN bieden wij hiervoor meerdere handvatten.

De meeste preventie waar wij ons mee bezig houden is secundaire preventie. De Jong bespreekt in haar bijdrage dat er mogelijkheden zijn om progressie van multiple sclerose kwalitatief en mogelijk ook pathofysiologisch af te remmen op andere manieren dan medicamenteus. De vaak jonge patiënten zijn gemotiveerd om allerlei opties te proberen en willen ook geregeld meer regie nemen. Sociale media en internet zijn hierbij zowel een rijke voedingsbron als mogelijk een platform voor desinformatie. Het onderzoeken van de invloed van leefstijl volgens de wetenschappelijke standaarden van de traditionele geneeskunde is echter complex en loopt per definitie achter. Desondanks is het onze taak patiënten te gidsen en zo nodig te behoeden. De informatie van dr. De Jong helpt daarbij. Ook het proefschrift van Van Gils richt zich op de interactie tussen patiënt en hulpverlener en dan specifiek de digitale hulpmiddelen; zij onderzocht zowel de mogelijkheden als de weerbarstige realiteit van implementatie en langdurige motivatie.

Secundaire preventie waar we ons meer vertrouwd bij voelen is de zoektocht naar oorzaken voor een doorgemaakt herseninfarct. Van der Maten et al. bespreken de relevante diagnostiek om cardiale oorzaken op te sporen. Nu nog toekomstmuziek, maar mogelijk binnen afzienbare termijn werkelijkheid: primaire preventie door middel van gentherapie voor genetische subtypen van frontotemporale dementie. Terryen beschrijft in de rubriek Journal Scan de spannende (interim)resultaten van de fase I/II-studie waarin het tekort aan progranuline in de hersenen werd gecorrigeerd. Voor deze precisiebehandeling intrede kan doen in de gangbare praktijk zal er nog veel onderzoek moeten volgen en vele hobbels worden overwonnen, maar de ontwikkelingen zijn veelbelovend. Twee ziektebeelden, die we allen kennen uit de tekstboeken, worden besproken door Verhagen en coauteurs in de rubriek Neurologische Observatie en door Claessen et al. aan de hand van karakteristieke beeldvorming. Bij deze laatste casus geldt zeker dat voorkomen beter was geweest dan genezen.

Niet gerelateerd aan preventie, maar wel aan voortdurende motivatie: Majoie en haar collega's laten opnieuw zien hoe je een complexe en uitgebreide richtlijn over epilepsie levend en flexibel houdt door jaarlijks enkele modules te updaten en de nieuwe adviezen uit te dragen. Ten slotte breken Smeets en de onderzoekers van de CORE-VNS-studie een lans voor tijdige doorverwijzing voor screening voor eventuele nervus-vagusstimulatie, omdat uit internationaal onderzoek blijkt dat we daar langer mee wachten binnen Nederland dan elders.

De volgende keer dat u merkt dat uw patiënt zich maar moeilijk kan motiveren voor een preventieve behandeling, denk dan aan uw eigen voornemens die voortijdig in schoonheid gesneuveld zijn.

Dr. Maarten Titulaer, neuroloog
Vicevoorzitter hoofddredactieraad

Mede namens prof. dr. Jeannette Hofmeijer, voorzitter hoofddredactieraad